

Delegeringsreglement for Agder fylkeskommune

Versjon/dato: 2.0, 10.10.2023	Godkjent/vedtatt av: Fylkestinget
Dokumentnummer: 23/21515-2	Beskrivelse: Delegering av myndighet fra fylkestinget til politiske organer, politiske råd og utvalg, fylkesordførere og fylkeskommunedirektør.
Neste versjon: Skriv versjon	Ansvar for revisjon: Avdelingsleder for jus og informasjonsforvaltning
Første gang vedtatt: 19.10.2019	Gjelder for: Agder fylkeskommune

Innhold

1 Generelt.....	2
1.1 Formål	2
1.2 Hjemmel	2
1.3 Delegerende organs myndighet	2
1.4 Rett til å unnlate bruk av delegert myndighet	3
1.5 Omgjøringsrett og kontroll	3
1.6 Delegert myndighet til fylkeskommunedirektør	3
1.7 Mindretallsanke og lovlighetskontroll	3
2 Politiske organers ansvar og myndighet.....	3
2.1 Fylkestinget	3
a. Økonomisaker	5
b. Personal og organisasjon	5
c. Andre forhold.....	5
2.2 Fylkesutvalget	6
a. Økonomisaker	7
b. Personal og organisasjon	8
c. Andre forhold.....	8
2.3 Hovedutvalgene	9
2.3.1 Hovedutvalg for utdanning og folkehelse	9

2.3.2	Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	10
2.3.3	Hovedutvalg for samferdsel og mobilitet	10
3	Særskilt fullmakt til fylkesordfører	10
4	Andre råd og utvalg	11
4.1	Kontrollutvalget	11
4.2	Administrasjonsutvalget	11
5	Delegering til fylkeskommunedirektør	11
a.	Økonomisaker	12
b.	Personal og organisasjon	12
c.	Andre forhold	13
6	Definisjoner	14
6.1	Delegering	14
6.2	Disponeringsfullmakt (anvisningsmyndighet)	14
6.3	Bestillingsfullmakt	14
6.4	Prinsipiell og ikke-prinsipiell karakter	14

1 Generelt

1.1 Formål

I dette reglementet delegerer fylkestinget myndighet til politiske utvalg, fylkesordfører og til fylkesadministrasjonen ved fylkeskommunedirektøren. Fylkestinget gir ikke fra seg myndighet ved delegasjon, men gir andre organer fullmakt til å treffe vedtak på vegne av fylkestinget.

Formålet med reglementet er å sikre effektive vedtaksprosesser og effektiv ressursutnyttelse ved at vedtaksmyndighet delegeres til rett nivå i fylkeskommunen, samtidig som behovet for reell politisk styring og rettssikkerheten ivaretas.

1.2 Hjemmel

Reglementet er utarbeidet på grunnlag av kommuneloven¹, aktuelle særlover hvor fylkeskommunene er tillagt myndighet og ulovfestede rettsregler om delegering.

1.3 Delegerende organs myndighet

Den som delegerer myndighet, kan når som helst ta tilbake myndigheten som er delegert. Begrenset av forvaltningslovens regler, kan også det delegerende organ omgjøre vedtak truffet av et underordnet organ.

Før vedtak er fattet, kan et overordnet organ kreve å få seg forelagt enhver sak til avgjørelse selv om saken ellers skulle ha vært avgjort av underordnet organ i henhold til delegert myndighet.

¹ Lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner

1.4 Rett til å unnlate bruk av delegert myndighet

Det organ som har fått delegert myndighet, kan i særskilte tilfeller overlate til det delegerende organ å treffe avgjørelse i en konkret sak.

1.5 Omgjøringsrett og kontroll

Et overordnet organ kan på eget initiativ omgjøre et underordnet organs vedtak i samsvar med reglene i forvaltningsloven² § 35. Slike omgjøringar skal bare skje unntaksvis og det organ som har truffet vedtaket skal informeres.

På vegne av fylkestinget forestår kontrollutvalget løpende kontroll med at delegert myndighet utøves i samsvar med regler og intensjoner for delegasjonen.

1.6 Delegert myndighet til fylkeskommunedirektør

I tråd med kommuneloven skal delegering til administrativt nivå skje til fylkeskommunedirektøren. Fylkeskommunedirektøren kan videredelegere sin myndighet til andre, og foreta endringer i fullmaktsfordelingen innenfor det administrative apparat. Selv om fylkeskommunedirektøren videredelegerer, vil hun fortsatt være ansvarlig i forhold til det politiske nivå. Hun kan når som helst ta tilbake myndighet som er delegert. Begrenset av forvaltningslovens regler kan hun også omgjøre vedtak truffet av en underordnet.

1.7 Mindretallsanke og lovlighetskontroll

Et vedtak i et fylkeskommunalt råd eller utvalg kan bringes inn for overordnet politisk organ til avgjørelse dersom minst 30 prosent av utvalgets medlemmer krever det. Krav om mindretallsanke må fremmes før møtets slutt og protokolleres. Er det fremmet mindretallsanke regnes ikke vedtaket som endelig vedtatt før det er fattet vedtak av overordnet politisk organ.

Når det gjelder lovlighetskontroll vises det til kommuneloven kapittel 27.

2 Politiske organers ansvar og myndighet

Fylkeskommunen er en politisk styrt organisasjon. Som hovedprinsipp innebærer dette at relevant politisk organ skal fatte nødvendige overordnede vedtak, foreta retningsvalg, vedta budsjett og foreta prinsipielle avklaringer innen de rammer som er trukket opp i dette reglement.

Administrasjonen har rett og plikt til å stille i alle politiske fora med de begrensninger som ligger i kommuneloven. Fylkeskommunedirektøren utpeker selv sine representanter i de ulike fora. De personer som møter må ha nødvendig kompetanse til å sikre gode faktaopplysninger.

2.1 Fylkestinget

Fylkestinget er i henhold til kommuneloven § 5-3 det øverste organ i fylkeskommunen. Fylkestinget treffer vedtak på vegne av fylkeskommunen i alle saker, dersom ikke annet følger av lov eller myndigheten er videredelegert, jf. kommuneloven §§ 5-3 og 5-4.

² Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker

Fylkestinget kan delegere myndighet når kommuneloven ikke bruker uttrykket «fylkestinget selv», når særlov gir myndighet direkte til fylkestinget og i andre saker som ikke er av prinsipiell art.

Fylkestinget har det overordnede og koordinerende ansvar for utviklingen i fylket og for hele den fylkeskommunale virksomheten. Fylkestinget har det øverste tilsyn med den fylkeskommunale forvaltning, og kan forlange enhver sak fremlagt til orientering eller avgjørelse med mindre annet følger av lov.

Fylkestinget skal selv vedta:

- Økonomiplan og årsbudsjett, herunder investeringsrammer og rammer for låneopptak, samt klimabudsjett og finansielle måltall for utviklingen av fylkeskommunens økonomi, jf. kommuneloven § 14-2.
- Sentrale økonomiske rapporter, herunder årsregnskap, årsberetning og klimaregnskap, jf. kommuneloven § 14-2.
- Fylkeskommunale garantier, jf. kommuneloven § 14-19. Garantier som ikke gjelder fylkeskommunal virksomhet skal godkjennes av departementet.
- Regional planstrategi, regional plan, regional planbestemmelse, samt handlingsprogram. Se plan- og bygningsloven³ § 3-4.
- Opprettelse, avvikling av og deltakelse i fylkeskommunale foretak etter kommuneloven kapittel 9, interkommunalt samarbeid etter kommuneloven kapittel 17, interkommunalt politisk råd etter kommuneloven kapittel 18, kommunalt oppgavefellesskap etter kommuneloven kapittel 19 eller vertskommunesamarbeid etter kommuneloven kapittel 20.
- Overordnede reglementer, herunder finansreglement, delegeringsreglement og økonomireglement, jf. kommuneloven § 14-2.
- Tilsetting/opsigelse av fylkeskommunedirektør, jf. kommuneloven § 13-1.
- Valg av revisjon.
- Innføring av endrede politiske styringsformer.
- Opprettelse/omorganisering/nedleggelse av faste politiske utvalg.
- Valg av medlemmer i faste politiske utvalg.
- Godtgjøring til folkevalgte.

³ Lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling

Fylkestinget skal fastsette hovedmål og aktivitetsnivå, samt fordele ressurser til de ulike tjenesteområdene. I tillegg har fylkestinget ansvar for å vurdere resultater i forhold til de mål som er satt.

Ut over dette skal fylkestinget få seg forelagt større saker som binder fylkeskommunen langsiktig ut over vedtatte planer.

Fylkestinget er vedtaksorgan i alle saker av prinsipiell karakter.

a. Økonomisaker

Fylkestinget vedtar årsbudsjettet på rammenivå i henhold til kommunelovens bestemmelser og forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.⁴. Som en del av dette vedtas mål og aktivitetsforutsetninger for budsjettåret.

Fylkestinget fastsetter og foretar selv endringer i årsbudsjettets frie disponible inntekter som skatt, rammetilskudd og andre generelle inntekter. Vesentlige endringer i årsbudsjett, aktivitet og/eller prioriteringer skal vedtas av fylkestinget.

Fylkestinget vedtar selv investeringsbudsjettet og endringer i dette, samt finansiering iht. den spesifisering som forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. angir.

Fylkestinget vedtar selv finansielle måltall for utviklingen av fylkeskommunens økonomi.

Fylkestinget vedtar selv kjøp og salg av aksjer når kostnadsrammen er over 10 mill. kroner.

b. Personal og organisasjon

Fylkestinget fatter selv vedtak i organisasjonssaker når disse medfører endringer i de politiske prioriteringer.

Fylkestinget inngår selv avtaler om revisjon.

c. Andre forhold

Rammene for investeringer i fylkesveger og byggeprosjekter vedtas av fylkestinget i prosessen med årsbudsjett og handlings- og økonomiplan.

Fylkestinget vedtar selv alle enkeltprosjekter innenfor vedtatte rammer dersom kostnadsrammen er over 50 mill. kroner. Videre godkjenner fylkestinget byggeregnskap med kostnadsramme over 50 mill. kroner. For investeringsprosjekt opp til 50 mill. kroner, avlegges sluttregnskap samlet i forbindelse med årsoppgjøret.

Fylkestinget vedtar selv kjøp og salg av eiendommer og arealer når kostnadsrammen er over 50 mill. kroner.

Fylkestinget vedtar selv handlingsprogram for fylkesveg og foretar overordnede prioriteringer av tiltak på fylkesvegnettet.

Fylkestinget vedtar selv nedlegging eller omklassifisering av fylkesveg samt opptak av veg som fylkesveg.

⁴ Forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.

I løpet av de to første årene i hver fylkestingsperiode, vedtar fylkestinget selv eierskapsmelding. Fylkestinget vedtar også samlet eierskapsberetning for alle selskaper hvert år. Fylkestinget fastsetter regler om kontrollutvalgets kontroll med forvaltningen av fylkeskommunens interesser i AS og IKS, og vedtar minst en gang i hver valgperiode en årlig plan for eierskapskontroll på bakgrunn av forslag fra kontrollutvalget.

Fylkestinget er klagenemnd for vedtak fattet av fylkesutvalget, jf. forvaltningsloven § 28.

Fylkestinget vedtar selv forskrift om inntak til videregående skole og formidling til læreplass.

Fylkeskommunens myndighet etter viltloven⁵ § 51 til å fastsette skuddpremie på viltarter som har jakttid og gjør skade, delegeres til kommunene i samråd med direktoratet.

2.2 Fylkesutvalget

Fylkesutvalget har et helhetlig og koordinerende ansvar for fylkeskommunens drift.

Fylkesutvalget innstiller til fylkestinget i:

- Årsbudsjett, økonomiplan, årsregnskap, årsberetning, samt endringer i disse, jf. kommuneloven § 5-6 jf. § 14-3.
- Økonomisk rapportering.
- Regional planstrategi, regionale planer og handlingsprogram for regionale planer.

Fylkesutvalget har et spesielt fagansvar for områdene:

- økonomi
- levekår
- likestilling, inkludering og mangfold, herunder integrering
- klima
- regionale utviklingsprosjekter
- eiendom

Fylkesutvalget er:

- fylkeskommunens planutvalg

⁵ Lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt

- klagenemnd etter forvaltningsloven for administrative enkeltvedtak, med unntak av saksområder hvor fylkestinget har opprettet særskilt klagenemnd.
- fylkeskommunens beredskapsutvalg
- vegstyresmakt for fylkesveger, jf. vegloven⁶

Fylkesutvalget har fullmakt til å avgi innstilling i høringsuttalelser og innstille til fylkestinget i saker som skal behandles der.

Fylkesutvalget kan i hastetilfeller gi uttalelse selv om saken i utgangspunktet skulle vært behandlet i fylkestinget, i tråd med kommuneloven § 11-8.

Fylkesutvalget er gitt avgjørelsesmyndighet i saker som gjelder:

- Søknad om fritak fra verv og suppleringsvalg etter kommuneloven §§ 7-9 og 7-10 når det gjelder andre organer enn til fylkesutvalget og fylkestinget.
- Klage på enkeltvedtak som direkte berører fylkeskommunens saksområde.
- Samtykke til iverksetting av tiltak som er i strid med regional planbestemmelse.

Fylkesutvalget har myndighet til å fremme og trekke innsigelser og klager til planforslag og enkeltsaker etter plan- og bygningsloven. Fylkesutvalget skal godkjenne meklingsprotokoll. I saker hvor kommuner endrer planforslaget i tråd med fylkeskommunens innsigelse, er det tilstrekkelig med en orienteringssak til fylkesutvalget.

Fylkesutvalget leder arbeidet med regional planstrategi, regionale planer og regional planbestemmelse etter plan- og bygningsloven, samt utarbeider og fastsetter planprogram til regionale planer.

a. Økonomisaker

Etter kommuneloven skal fylkesutvalget legge fram forslag til årsbudsjett og økonomiplan for fylkestinget. Fylkesutvalget skal videre gi tilråding til fylkestinget når fylkestinget skal behandle endringer i årsbudsjett og økonomiplan. Fylkesutvalget skal også gi tilråding når det gjelder årsregnskapet, større byggregnskaper og årsrapporten, og har fullmakt til å foreta avsetninger o.l. i forbindelse med regnskapsavslutningen.

Fylkesutvalget disponerer avsetningen til fylkesutvalgets disposisjon og tilsvarende avsetninger innenfor de områdene der fylkesutvalget har et spesielt fagansvar.

Fylkesutvalget har fullmakt til å kjøpe og selge aksjer innenfor en øvre ramme på 10 mill. kroner.

⁶ Lov 21. juni 1963 nr. 23 om vegar

b. Personal og organisasjon

Fylkesutvalget har fullmakt til å vedta reglementer av prinsipiell karakter innenfor personal- og organisasjonsområdet og reglement for hovedsamarbeidsutvalget.

Fylkesutvalget har fullmakt til å godkjenne hovedtariffavtaler mv. og fastsette fylkeskommunedirektørens lønn.

c. Andre forhold

Fylkesutvalget har fullmakt til å vedta enkeltprosjekter innenfor vedtatte rammer for investeringer i fylkesveger og byggeprosjekter som fylkestinget har vedtatt, når prosjektrammen er mellom 10 mill. kroner og 50 mill. kroner. Fylkesutvalget har fullmakt til å vedta kjøp og salg av eiendommer og arealer når kostnadsrammen er mellom 10 mill. kroner og 50 mill. kroner.

Fylkesutvalget er fylkeskommunens eierskapsutvalg, og skal fremme forslag til fylkestinget om eierskapsmelding hvert fjerde år samt årlig samlet eierskapsberetning for alle selskaper. Fylkesutvalget har myndighet til å opprette et eierutvalg som:

- vedtar eierstrategi for de viktigste enkeltselskapene der Agder fylkeskommune har kontrollerende eller vesentlig eierandel
- kommer med forslag til representanter til valgkomiteer, styremedlemmer og varamedlemmer i samtlige selskaper
- oppnevner styremedlem og varamedlem for Agder fylkeskommune i de tilfeller der det ikke er etablert valgkomite i enkeltsselskap
- utpeker representanter til generalforsamlinger

Fylkesutvalget har fullmakt til å forvalte regionale utviklingsmidler innenfor de rammer som følger av de årlige budsjettvedtakene og fylkestingets vedtatte retningslinjer.

Fylkesutvalget har fullmakt til å uttale seg ved grenseendring og fastsetting av kommune- og fylkesgrenser, jf. inndelingsloven⁷ § 9 fjerde ledd.

Fylkesutvalget har fullmakt til å uttale seg om retten til godkjenning og klage over vedtak om privatskoler, jf. privatskoleloven⁸ § 2-1.

Fylkesutvalget har fullmakt til å uttale seg til konsesjonssaker etter energi- og vassdragslovgivningen, herunder reise innsigelse og påklage vedtak. Fylkesutvalget uttaler seg til:

- høring av konsesjonssøknader for anlegg over 1MW (vannkraft, vindkraft og nettanlegg)
- konsesjonsvedtak
- saker som gjelder revisjon av konsesjonsvilkår

⁷ Lov 15. juni 2001 nr. 70 om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser

⁸ Lov 4. juli 2003 nr. 84 om private skolar med rett til statstilskot

Fylkesutvalget har fullmakt til å behandle og gi høringsinnspill til energisaker.

2.3 Hovedutvalgene

Hovedutvalgene skal med utgangspunkt i eget arbeidsområde bidra aktivt til videreutvikling av Agder fylkeskommune og oppfølging av Regionplan Agder 2030.

Hovedutvalgene skal innenfor sine områder:

- Følge opp budsjett og økonomiplan. Utvalgene har fullmakt til å foreta omdisponeringer innenfor rammene i årets driftsbudsjett.
- Gi innstilling til fylkestinget i alle andre saker enn de fylkesutvalget skal innstille i.
- Tildele fylkeskommunale priser og stipend innen sitt område.
- Behandle tilskudd som ikke er fordelt av fylkestinget gjennom budsjettvedtak eller er delegert til fylkeskommunedirektøren.
- Behandle saker som gjelder oppfølging, rullering og prioritering av handlingsplaner innen eget område.
- Avgi høringssvar innenfor eget ansvarsområde. Dersom høringsfrist ikke kan overholdes kan fylkesutvalget avgis høringsuttalelse etter avtale med hovedutvalgsleder.
- Uttale seg om eiendomssaker innenfor hovedutvalgenes ansvarsområde.
- Selv oppnevne representanter til faglige forum innenfor sitt fagfelt.

Hovedutvalget kan gi fylkeskommunedirektøren myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller typer av saker som ikke har prinsipiell betydning, så lenge dette ikke strider mot andre vedtak.

Tematiske handlingsprogram innen eget fagområde behandles av utvalgene som innstiller direkte til fylkestinget.

2.3.1 Hovedutvalg for utdanning og folkehelse

Utvalget har ansvar for fylkeskommunens oppgaver knyttet til opplæring. Dette innebærer ansvar for hele utdanningssektoren med videregående skoler, SMI-skolen, PP-tjenesten, fagskoler, karrieresentra, fagopplæring, oppfølgingstjenesten, voksenopplæring, botilbud og opplæring innenfor kriminalomsorgen. Utvalget har ansvar for fylkeskommunens oppgaver knyttet til folkehelse og tannhelse.

Hovedutvalg for utdanning og folkehelse behandler og fatter vedtak om det videregående opplæringstilbudet (sak om endringer i klasseoppsett og tilbudsstruktur) for kommende skoleår, så lenge endringene er innenfor rammene i vedtatt budsjett og samfunnets behov for kompetanse. Overordnede økonomiske

rammer for tilbudsstrukturen i videregående opplæring skal vedtas av fylkestinget etter innstilling fra hovedutvalget. Leder for hovedutvalget har fullmakt til å avgjøre saker knyttet til tilbudsstrukturen om sommeren (sommerfullmakt) og mindre endringer i løpet av skoleåret, i samarbeid med fylkeskommunedirektøren.

Hovedutvalg for utdanning og folkehelse behandler underveisrapporter på skolebruksplaner.

Hovedutvalg for utdanning og folkehelse behandler og fatter vedtak i saker som er knyttet til den regionale kompetansepolitikken.

2.3.2 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø

Utvalget har ansvar for fylkeskommunens oppgaver knyttet til kultur, bibliotek, kulturminnevern, friluftsliv, idrett og frivillige organisasjoner (utenom plansaker).

Utvalget har ansvar for fylkeskommunens oppgaver knyttet til næring, reiseliv, landbruk, høstbart vilt og innlandsfisk, naturforvaltning, akvakultur, klima, energi, marin sektor, vassdrag og vannforvaltning (utenom plansaker).

Hovedutvalget behandler tilskudd til regionale utviklingsprosjekter innenfor rammen av årets driftsbudsjett. Utvalget fatter vedtak om tilskudd til hovedprosjekter i tilskuddsordningen Regionale forskningsfond Agder.

Utvalget har myndighet til å vedta forskrifter på miljøområdet. Dette gjelder for eksempel forskrift om utvidet jakttid på kanadagås og stripegås og forskrift om endret jakttid på elg og hjort.

Utvalget har myndighet til å avgi uttalelse til endelig fredning jf. kulturminneloven⁹ § 22 nr. 3.

Så langt det er mulig skal utvalget innstille til fylkesutvalget i konsesjonssaker.

2.3.3 Hovedutvalg for samferdsel og mobilitet

Utvalget har ansvar for fylkeskommunens oppgaver knyttet til samferdsel, trafikksikkerhet og mobilitet, herunder kollektivtrafikk (utenom plansaker).

Før anbud for nye driftskontrakter for veg og kollektiv lyses ut, legges det frem sak for hovedutvalg for samferdsel og mobilitet som oppsummerer erfaringer, markedsvurderinger, prioriteringer og anbefaling om rammene for nytt anbud.

Utvalget vedtar detaljfordeling av investeringsmidler for fylkesveg, innenfor rammene som fylkestinget har vedtatt. Utvalget har fullmakt til å godkjenne prosjekter tilknyttet finansieringsordninger for kommuner som ønsker å gjennomføre tiltak på fylkesvei.

3 Særskilt fullmakt til fylkesordfører

Fylkesordfører fordeler saker til behandling i politiske organer.

Fylkesordføreren er fylkeskommunens rettslige representant og underskriver på vegne av fylkeskommunen, dersom myndigheten ikke er lagt til fylkeskommunedirektøren, jf. kommuneloven § 6-1.

⁹ Lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner

Fylkesordfører har med hjemmel i kommuneloven § 6-1 fullmakt til å avgjøre saker som haster og som ikke er av prinsipiell betydning, i fylkestingets ferieperioder. Orientering om slike vedtak fremlegges som protokoll til førstkommande fylkesutvalg.

Fylkesordføreren har myndighet til å oppnevne fylkeskommunal representasjon i generalforsamlinger m.m., med mindre dette er i strid med lov eller særskilt politisk vedtak. Fylkesordføreren eller den fylkesordføreren gir fullmakt til, deltar på årlige eiermøter med selskapene utenom generalforsamling.

Fylkesordføreren har fullmakt til å avgjøre saker vedrørende tilskudd til organisasjoner mv. når bevilget beløp ikke overstiger 50 000 kroner.

Fylkesordfører kan la seg representere av annet medlem av fylkestinget i organer hvor fylkesordføreren ikke er medlem, men har møte- og talerett, jf. kommuneloven § 6-1.

4 Andre råd og utvalg

Agder fylkeskommune har opprettet flere råd og utvalg som enten er lovpålagte eller som er opprettet på eget initiativ. Rådene og utvalgene utfører oppgaver som følger enten av lov eller av egne vedtak, og skal drives innenfor de rammer de får tildelt. Rådene og utvalgene har ikke beslutningsmyndighet med mindre de har fått dette eksplisitt delegert.

4.1 Kontrollutvalget

Kontrollutvalgets ansvar og myndighet følger av kommuneloven § 23-2.

Kontrollutvalgets formål er å forestå det løpende tilsyn med forvaltningen i fylkeskommunen på vegne av fylkestinget. Utvalget skal videre påse at revisjonen fungerer på en betryggende måte.

4.2 Administrasjonsutvalget

Administrasjonsutvalget er fylkeskommunens øverste partssammensatte utvalg. Området til administrasjonsutvalget er begrenset til saker som omhandler relasjonen mellom ledelse av organisasjonen og medarbeiderne på et overordnet nivå. Administrasjonsutvalget består av fylkesutvalgets medlemmer og de ansattes representanter.

Administrasjonsutvalget gjør ikke vedtak i saker, men kan innstille i saker til fylkesutvalg og fylkesting.

Det vises til kommuneloven § 5-11 og Hovedavtalen del B § 4.

5 Delegering til fylkeskommunedirektør

Fylkeskommunedirektøren er etter kommuneloven § 13-1 leder for hele det administrative apparat. All delegering fra politiske utvalg til administrasjonen skal skje til fylkeskommunedirektøren. Fylkeskommunedirektøren er ansvarlig for samordning og effektivisering av hele den fylkeskommunale virksomhet og skal sørge for at politiske vedtak blir iverksatt i henhold til de instruks som er gitt.

Innen de rammer som er gjengitt over og de lover som gjelder fylkeskommunens virksomhet, delegeres fylkeskommunedirektør øvrig myndighet til å fatte beslutninger og styre organisasjonens daglige arbeide. Dette innbefatter også ivaretagelse av

fylkeskommunens rolle som grunneier og rettighetshaver. Fylkesutvalget får en halvårlig orientering om saker hvor fylkeskommunedirektøren har benyttet denne fullmakten.

Fylkeskommunedirektøren kan gi uttalelser og fatte vedtak i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning innenfor de rammer som følger av fylkestingets delegeringsvedtak. Ved tvil om saken er under fylkeskommunedirektørens myndighet, skal fylkeskommunedirektøren avklare tvilen med fylkesordfører.

I saker for hovedutvalg eller andre fylkeskommunale organer kan fylkeskommunedirektør og fylkesordfører avtale at det gis adgang til direkte kontakt på lavere nivå i administrasjonen. Fylkesordførers endelige beslutning vil alltid gjelde i slike saker.

a. Økonomisaker

Fylkeskommunedirektøren har anvisnings- og budsjett disponeringsmyndighet. Disponeringen skal skje i tråd med de aktivitetsforutsetninger og kommentarer som fremgår av budsjettdokumentene. Fylkeskommunedirektøren har attestasjons- og bestillingsfullmakt.

Fylkeskommunedirektøren har myndighet til å inngå avtaler og kontrakter av driftsmessig karakter når avtalene har en varighet på inntil ti år.

Finansforvaltningen skal gjennomføres i tråd med de regler og retningslinjer fylkestinget har vedtatt. Fylkeskommunedirektøren har fullmakt til å gjennomføre låneopptak og signere de lån som følger av vedtatt årsbudsjett.

Særskilt om Tilskudd

Fylkeskommunedirektøren har fullmakt til å behandle tilskudd, så lenge tilskuddene er beskrevet i det vedtatte budsjettet. Dette gjelder også dersom tilskuddene er på mer enn 300 000 kroner, dersom tildelingene er spesifisert i budsjettet. Fordeling av tilskudd skal legges fram til orientering i relevante politiske organer.

Innenfor feltene næring, kultur og miljø og folkehelse har fylkeskommunedirektøren fullmakt til å behandle søknader om tilskuddsmidler inntil 300 000 kroner, så lenge dette er i tråd med fylkestingets vedtak eller budsjett. Behandlingene legges fram for henholdsvis hovedutvalg for næring, kultur og miljø eller hovedutvalg for utdanning og folkehelse til orientering.

Fylkeskommunen mottar tilskudd fra andre (f.eks. staten) som skal fordeles videre etter prinsipper gitt av tilskuddsgiver. Fylkeskommunedirektøren har fullmakt til å tildele mottatte tilskudd videre, innenfor de regler som er gitt av tilskuddsgiver.

b. Personal og organisasjon

Fylkeskommunedirektøren har det løpende personalansvaret, jf. kommuneloven § 13-1 siste ledd.

Fylkeskommunedirektøren kan foreta organisatoriske endringer når dette ikke medfører vesentlige endringer i aktivitetsforutsetningene, og for øvrig ikke er av prinsipiell karakter.

Fylkeskommunedirektøren har fullmakt til å opprette/inndra stillinger innenfor gitte rammer vedtatt av fylkestinget. Fylkeskommunedirektøren kan opprette tidsbegrensede stillinger med en varighet på inntil tre år, når arbeidsmiljøloven¹⁰ åpner for dette.

Fylkeskommunedirektøren har fullmakt til å omgjøre stillinger og overføre stillingshjemler mellom ansvarsområder når endringene ikke er av prinsipiell karakter.

c. Andre forhold

Fylkeskommunedirekten har myndighet til å anmelde straffbare forhold på fylkeskommunens vegne.

Fylkeskommunedirektøren kan gi høringsuttalelse til saker som ikke er av prinsipiell karakter, og avgjøre at det ikke skal gis høringsuttalelser i ikke-prinsipielle saker. Dette gjelder f.eks. uttalelser til plan- og enkeltsaker etter plan- og bygningsloven og andre lovverk der fylkeskommunen er høringsinstans.

Fylkeskommunedirektøren kan videre i hastetilfeller gi uttalelse til lovutkast, planforslag mv. selv om saken er av prinsipiell karakter. Dette gjelder også innsigelser og klager. Uttalelsen må legges fram for politisk behandling i første møte.

Fylkeskommunedirektøren har fullmakt til å gi uttalelse til lokale forskrifter (f.eks. for minste areal for jakt på rådyr, elg og hjort).

Fylkeskommunedirektøren har fullmakt til å inngå årlige leveranseavtaler med Agder kollektivtrafikk AS og andre aktuelle avtalepartnere innenfor rammen i årsbudsjettet.

Fylkeskommunedirektøren er delegert den myndighet som fylkeskommunen er gitt etter kulturminneloven § 28 jf. forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven¹¹ § 3. Fullmakten omfatter ikke kulturminneloven § 22 nr. 3.

Fylkeskommunedirektøren er delegert den myndighet som fylkeskommunen er gitt etter forskrift om fylkeskommunenes oppgaver innenfor friluftsområdet¹², fastsatt med hjemmel i frilufsloven¹³ §§ 22 og 23. Dette omfatter blant annet ansvar for å ivareta statens interesser som grunneier, rettighetshaver og nabo ved forvaltningen av de statlig sikrede friluftsområdene.

For regionale vannforvaltningsplaner som ikke omfatter Agder vannregion, men som ligger i Agder fylke, har fylkeskommunedirektøren fullmakt til å vedta utsendelse av høring av alle plandokumenter og fastsettelse av planprogram for de areal som ligger i Agder. Vurderer fylkeskommunedirektøren at planen berører vesentlige interesser i Agder, skal høringen av plandokumentene og fastsettelse av planprogram vedtas av fylkesutvalget.

Spesielt innenfor samferdsel og eiendom

Før anbud for nye driftskontrakter for veg og kollektiv lyses ut, legges det frem sak for hovedutvalg for samferdsel og mobilitet. Saken skal oppsummere erfaringer, markedsvurderinger, prioriteringer og anbefaling om rammene for nytt anbud.

¹⁰ Lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.

¹¹ Forskrift 15. februar 2019 nr. 127 om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven

¹² Forskrift 30. september 2019 nr. 1310 om fylkeskommunenes oppgaver innenfor friluftsområdet

¹³ Lov 28. juni 1957 nr. 16 om friluftslivet

Fylkeskommunedirektøren har fullmakt til å fravike vegnormalene, jf. vegloven § 13 og forskrift om anlegg av offentlig veg¹⁴. Prinsipielle fravikssøknader som berører standardvalg og løsninger legges frem for hovedutvalg for samferdsel og mobilitet med faglige anbefalinger.

Fylkeskommunedirektøren har fullmakt til å inngå gjennomføringsavtaler.
Fylkeskommunedirektøren har fullmakt til å godkjenne avtaler om justeringsrett.

Fylkeskommunedirektøren har fullmakt til å vedta enkeltprosjekter innenfor rammene for investeringer i fylkesveger og byggeprosjekter som fylkestinget har vedtatt, når prosjektrammen er under 10 mill. kroner. Fylkeskommunedirektøren har fullmakt til å godkjenne byggregnskap med ramme under 10 mill. kroner.

Fylkeskommunedirektøren har fullmakt til å erverve eiendommer/arealer som har strategisk nytte for drift og utvikling av vegnettet og eiendomsporteføljen. Tilsvarende kan eiendommer/arealer som ikke har strategisk nytte avhendes.
Fylkeskommunedirektøren gis også fullmakt til å avvikle festeavtaler for eiendommer som ikke anses å kunne ha strategisk nytte i fremtiden.

Fylkeskommunedirektøren har fullmakt til å vedta kjøp av eiendommer og arealer når kostnadsrammen er under 10 mill. kroner, innenfor vedtatte prosjektrammer. Utenfor vedtatte prosjekter har fylkeskommunedirektøren fullmakt til kjøp av arealer for inntil 2 mill. kroner i enkeltsaker.

6 Definisjoner

6.1 Delegering

Delegering vil si å overføre myndighet fra et nivå til et annet, og innebærer at den som har fått delegert myndighet kan treffe vedtak på vegne av det delegerende organet. Den som delegerer, kan når som helst ta tilbake myndigheten som er delegert. Begrenset av forvaltningslovens regler, kan også det delegerende organ omgjøre vedtak truffet av en underordnet.

6.2 Disponeringsfullmakt (anvisningsmyndighet)

Med disponeringsfullmakt menes myndighet til å disponere de bevilgninger som er ført opp i årsbudsjettet.

6.3 Bestillingsfullmakt

Bestillingsfullmakt er fullmakt til å foreta innkjøp. Det er ved bestilling fylkeskommunens økonomi bindes opp og at man forplikter seg.

De som skal ha bestillingsfullmakt må ha kunnskap om innkjøpsregelverk og avtaler som er inngått. Den som skal ha bestillingsfullmakt skal kontrollere at det er dekning for kostnaden i budsjettet, at den er innenfor egen budsjett disponeringsmyndighet, er relevant for virksomheten og er økonomisk forsvarlig.

6.4 Prinsipiell og ikke-prinsipiell karakter

Hva som er av prinsipiell betydning må fastsettes ut fra sakens karakter og konsekvenser. Det må gjøres en vurdering av i hvilken utstrekning de viktigste skjønnsmessige sider av den aktuelle avgjørelsen må anses avklart gjennom

¹⁴ Forskrift 29. mars 2007 nr. 363 om anlegg av offentlig veg

politiske vedtak, instruksjer eller tidligere praksis. Til grunn for avgjørelsen behøves mer enn en faglig og/eller regelbundet vurdering eller behandling. Kommer man inn på politiske spørsmål, er man over i prinsipielle saker.

Eksempel på ikke-prinsipielle vedtak/uttalelser:

- Uttalelser/vedtak som avgis/fattes i tråd med intensjon og ordlyd i fylkeskommunens vedtatte styringsdokumenter.
- Uttalelser som avgis i tråd med nasjonale styringsdokumenter (f.eks. rikspolitiske retningslinjer for barn og unge, strandsone, samordnet areal- og transportplanlegging, Riksantikvarens bystrategi). Det er en forutsetning at dette ikke kommer i konflikt med fylkeskommunens egne styringsdokumenter i saken.
- Forvaltning av lovverk – enkeltvedtak. For eksempel vedtak etter akvakulturloven og lov om laksefisk og innlandsfisk (akvakulturskonsesjoner, tillatelser til fiskeutsettinger, kultiveringsanlegg og fysiske tiltak i vassdrag).
- Uttalelse til lokale forskrifter (f.eks. for minste areal for jakt på rådyr, elg og hjort).
- Uttalelser til konsesjonspliktavurdering (anlegg under 1 MW), melding om utredningsprogram etter forskrift om konsekvensutredninger, detaljplan, miljø-, transport- og arealplan (MTA-plan) og midlertidige endringer av vilkår.

Vurderer fylkeskommunedirektøren at søknader på de omtalte områdene innebærer større endringer og/eller påvirker vesentlig regional interesse, skal de likevel regnes som prinsipielle og fylkesutvalget skal beslutte uttalelse.

Eksempel på prinsipielle vedtak/uttalelser:

- Saker som krever betydelig grad av skjønn og avveining av samfunnsinteresser.
- Uttalelser/vedtak som ikke samsvarer med fylkeskommunens vedtatte styringsdokumenter.
- Uttalelser/vedtak i saker som i seg selv er av beskjeden karakter, men der uttalelsen kan gi viktige føringer og presedens for behandling av lignende saker.
- Uttalelser/vedtak som kan få økonomiske konsekvenser for fylkeskommunen ut over avdelingens vedtatte budsjettamme.

- Uttalelser/vedtak som avviker fra tidligere fattede politiske vedtak.
- Uttalelser som kan gi føringer for fremtidig politisk behandling.

Ved tvil skal alltid saksbehandler/leder bringe spørsmålet om saken er av prinsipiell betydning inn for nærmeste leder.